

3.4.2013

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Viite OKM 003:00/2012

Asia Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kehittämiseen liittyvä kuulemistilaisuus 3.4.2013

Opetusalan Ammattijärjestö esittää kuulemistilaisuutta varten esillä olevasta aineistosta seuraavaa.

OAJ pitää hyvänä, että on asetettu laajapohjainen työryhmä miettimään uudistusta. OAJ:n Ammatilliset opettajat ovat tutustuneet esityksiin työn eri vaiheissa. Työ on edennyt ja esityksen sisältö kehittynyt alkuvaiheen ongelmien jälkeen projektisuunnitelman mukaan. Esitys on kuitenkin vielä osin vaikeasti haltuun otettava ja siinä kuvatut ns.TUTKE2 – esitykset ovat monitulkintaisia, mikä vaikeuttaa esityksen kokonaisarviointia.

Tutkintojärjestelmän kehittämisen keskeiseksi tavoitteeksi on asetettu ammatillisen koulutuksen kokonaisuuden selkiyttäminen. Ammatillisten perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kokonaisuus on mittava ja sen ymmärtäminen vaatii asiantuntijuutta, jotta kaikki sen myötä avautuvat mahdollisuudet olisivat hakijoiden, koulutusta vailla olevien ja työnantajien tiedossa. OAJ pitää kokonaisuuden ymmärrettävyyden parantamiseen tähtäävää tavoitetta erittäin kannatettavana. Ammatillisen koulutuksen kautta saadun osaamisen ja tutkintojen avulla hankitun ammattitaidon tunnettavuuden lisääminen on tärkeää. Järjestö edellyttää, että selkiyttäminen tehdään koulutuksen laatua edelleen kehittämällä. OAJ painottaa opetuksen ja ohjauksen saatavuuden riittävyttä ja merkitystä; ammatillisten tutkintojen päätavoite on jatkossakin ennen kaikkea hyvät oppimistulokset.

Nyt esillä olevista muutosesityksistä ei aina käy selville, mitä selkiyttämistä tai parannusta nykytilaan tavoitellaan ja mitä korjataan. OAJ esittää, että kehittämis ehdotuksia tältä osin tarkennetaan ja esitykset perustellaan ja tuodaan konkreettisesti esille, mitä ongelmaa kulloinkin pyritään ratkaisemaan. OAJ pitää myös tärkeänä, että lainsäädäntöön ja rahoitukseen liittyvät vaikutukset ovat mukana esityksissä, jotta muutosten kokonaisvaikutukset pystytään arvioimaan.

OAJ edellyttää myös, että tulevien lakimuutosten valmistelun aikataulu on realistinen. Muutosehdotukset on saatava ajoissa arvioitavaksi. Isojen ja laajojen muutosten vaikutusten arviointi on tehtävä perusteellisesti ja ymmärrettävästi. Arvioijien ja toimijoiden on saatava tietoa siitä, millaisia parannuksia niillä

3.4.2013

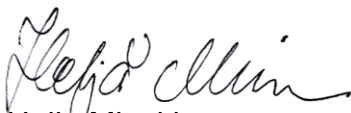
tavoitellaan suhteessa nykytilaan. Ilman selkeitä perusteluja on vaarana, että uudistus hämmentää toimijakenttää ja hämärtää tavoitteen.

Esityksissä olevien ehdotusten osalta OAJ haluaa korostaa oppijoiden saaman opetuksen, koulutuksen ja ohjauksen merkitystä. Eri tutkintotyyppien vaatimukset opetus- ja ohjaustoiminnalle vaihtelevat, mutta resurssien turvaaminen on toimivuuden ja laadun perusta. Perustutkinnoissa korostuu opiskelijoiden lähiopetuksen ja ohjauksen määrä. Näyttötutkintotoiminta, johon henkilökohtaistamisen ja kiinteän työelämälähtöisyyden kautta tulee omaleimainen suoritustapansa edellyttää ohjausta ja opintojen kokonaisuuden yksilöllistä suunnitelmaa. Toimintaedellytysten turvaaminen ja tutkintojen suoritustuotojen moninaisuuden mahdollistaminen on paras keino vastata muuttuviin osaamistarpeisiin.

OAJ kannattaa nuorten koulutuksessa opintopisteiden käyttöönottoa, mikäli ne otetaan käyttöön kattavasti käyttöön koko Euroopassa. Ilman selkeää perustetta liikkuvuuden ja luotettavan kansainvälisen vertailtavuuden edistämisestä ei pistejärjestelmän käyttöönottoa pidä kiirehtiä. Aikuisten tutkintojen osalta on jatkossa erikseen harkittava, millaisilla mittareilla osaaminen arvotetaan, jotta ammatti- ja erikoisammattitutkinnot eivät jää tutkintojärjestelmään irrallisiksi kokonaisuuksiksi. Kun ja jos pistejärjestelmä otetaan käyttöön, vaatii se mittavaa tiedottamista ja ohjausta kaikille tahoille.

Oleellista tutkintojärjestelmän kehittämisen jatkotyön kannalta on arvioida esitysten kustannusvaikutukset ja liittää ne kiinteästi osaksi koko ammatillisen koulutuksen rahoitusuudistusta. Rahoituksella on koulutuksen laadun, toteuttamisen ja suuntaamisen kannalta oleellinen vaikutus. OAJ on tuonut vakavan huolen jo nyt käytössä olevien resurssien riittämättömyydestä ja pelkää tulevien leikkausten edelleen heikentävän koulutuksen laatua.

OPETUSALAN AMMATTIJÄRJESTÖ OAJ

Helja Misukka
koulutusjohtaja

Inkeri Toikka
erityisasiantuntija